

Tilskudd til sosialt entreprenørskap og sosiale entreprenører over kapittel 621, post 70

Ordningen forvaltes av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Regelverket er godkjent av Arbeids- og sosialdepartementet 16.mai 2014 og erstatter tidligere regelverk av 22.september 2011.

Innhold

Del 1 – Mål, målgruppe og måloppnåelse

1. Mål med ordningen
2. Målgruppe
3. Kriterier for måloppnåelse

Del 2 – Tildeling av tilskudd

4. Mottakere av tilskudd
5. Hva det kan gis tilskudd til - Hva tilskudd ikke kan benyttes til
6. Tildelings- og prioriteringskriterier
7. Tidsperiode for tilskudd
8. Utviklingstilskudd – tilskudd til utvikling av sosialt entreprenørskap

Del 3 – Om søknader og søknadsbehandling

9. Krav til søknadens form og innhold
10. Om søknadsbehandling, tilskuddsstørrelse mv.
11. Klager og klagebehandling

Del 4 – Forpliktelser for tilskuddsmottaker mv.

12. Aksept av vilkår for tilskudd
13. Krav til rapportering
14. Tidsfrist for bortfall av tilsagn om tilskudd
15. Reaksjonsformer ved uriktige opplysninger mv.

Del 5 – Regler for forvaltningen av ordningen

16. Kunngjøring
17. Rutiner for registrering av tilsagn, utbetaling mv.
18. Oppfølging og kontroll
19. Evaluering

Del 1 – Mål, målgruppe og måloppnåelse

1. Mål med ordningen

Målet med ordningen er å stimulere til utvikling av sosialt entreprenørskap rettet mot bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon¹ i Norge.

Målet er også å stimulere til at egenorganiserte som har erfart fattigdom og sosial og økonomisk eksklusjon, bidrar til utvikling av sosialt entreprenørskap, der kompetanse og erfaringsbasert kunnskap er relevant.

Med sosialt entreprenørskap menes her virksomhet som

- bidrar med nyskapende løsninger på et sosialt problem,
- drives av de sosiale resultatene, og også av en forretningsmodell som kan gjøre virksomheten levedyktig og bærekraftig.

2. Målgruppe

Målgruppen er sosialt og økonomisk vanskeligstilte som enten opplever eller står i fare for å oppleve fattigdom og sosial eksklusjon, herunder personer som står svært langt fra arbeidsmarkedet.

Med målgruppe menes her personer i den gruppen som aktivitetene til de sosiale entreprenørene forsøker å nå.

3. Kriterier for måloppnåelse

Kriterier for måloppnåelse for denne tilskuddsordningen er:

- Ha stimulert til utvikling av sosialt entreprenørskap og sosiale entreprenører som retter sin virksomhet mot bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon.
- Ha stimulert til at egenorganiserte som har erfart fattigdom og sosial og økonomisk eksklusjon, utvikler sosialt entreprenørskap der kompetanse og erfaringsbasert kunnskap er relevant.
- Ha utviklet ny kunnskap om og fått erfaring med ulike typer sosialt entreprenørskap og sosiale entreprenører som retter sin virksomhet mot bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon.

Del 2 – Tildeling av tilskudd

4. Mottakere av tilskudd

Det kan søkes om midler til virksomhet som faller inn under målet med ordningen.

Søkerne må godtgjøre at de oppfyller følgende kriterier:

- i. de må selv definere seg som sosiale entreprenører,
- ii. de er virksomheter med mål å løse sosiale problemer på en ny måte,
- iii. det er vedtektsfestet at det ikke skal tas ut utbytte,
- iv. de drives av de sosiale resultatene, og også av en forretningsmodell som kan gjøre virksomheten levedyktig og bærekraftig etter noe tid,
- v. de er registrert i Frivillighetsregisteret (organisasjonsformen kan f. eks. være AS, stiftelse eller frivillig organisasjon).

¹ Med sosial eksklusjon i dette regelverket menes sosial eksklusjon knyttet til fattigdom.

Søkerne må sannsynliggjøre at virksomheten har et økonomisk potensial og vil bli økonomisk selvstendig og bærekraftig etter noen tid.

Det presiseres at enkelte organisasjonsformer ikke kan tildeles tilskudd. Dette gjelder: offentlig virksomheter, kommuner, offentlig eide virksomheter, «ikke ideelle aksjeselskap»², enkeltmannsforetak, ulike former for personlige selskaper (DA, BA, ANS) og samvirkelag (SA).

5. Hva det kan gis tilskudd til

Over denne tilskuddsordningen kan det gis tilskudd til virksomheter som bidrar med nye løsninger i arbeidet med å bekjempe fattigdom og sosial eksklusjon, herunder nye løsninger i arbeidet med å gi alle muligheter til å komme i arbeid og å bedre levekårene for de vanskeligst stilte.

Tilskuddet skal virke som såkorn for å få virksomheten i gang og etter hvert bli levedyktig og bærekraftig etter noen tid. Virksomheten kan bare få en tidsavgrenset finansiering.

Sosialt entreprenørskap skal som hovedregel være virksomhetens hovedaktivitet. Det gis ikke tradisjonell prosjektstøtte.³

Det gis heller ikke tilskudd til finansiering av allerede igangsatt eller etablert virksomhet. Søknader kan imidlertid ta utgangspunkt i foreliggende virksomhet og være en videreutvikling av denne. Dette må klargjøres i søknaden.

Hva tilskudd ikke kan brukes til

Tilskudd gitt over denne ordningen kan ikke brukes til å kjøpe inn varig produksjonsutstyr (dyrt utstyr med lang levetid eller levetid utover tilskuddsperioden). IT-utstyr har levetid på tre til fem år. Det kan innvilges tilskudd til slikt utstyr.

Tilskuddsmidler kan ikke benyttes til evaluering av virksomheten eller aktiviteten.

Tilskuddet kan ikke brukes til å kjøpe fast eiendom eller til å bygge om eller oppgradere eksisterende bygninger eller lokaler i vesentlig grad.

Tilskudd kan ikke brukes til å legge opp overskudd eller bygge opp egenkapital.

6. Tildelings- og prioriteringskriterier

Innovativ og nyskapende virksomhet gis hovedprioritet.

Helt nyskapende virksomhet prioriteres fremfor virksomhet som er ny i et geografisk område eller en kommune (kopivirksomhet). Den siste typen virksomhet kan gis tilskudd i den grad det er ledige midler.

Virksomhet i samarbeid med frivillige brukerorganisasjoner eller egenorganiserte som har erfart sosial og økonomisk eksklusjon, og som har praksisnær kunnskap, vil bli prioritert.

² Ideelt aksjeselskap brukes ofte som begrep om aksjeselskap hvor det er spesifisert i vedtektene at det ikke kan tas ut utbytte.

³ Med dette begrepet menes her prosjekter som ikke har forretningsmessig siktemål, men som tilbyr aktiviteter til målgruppen for en avgrenset tidsperiode.

Virksomhet med lokal forankring vil bli prioritert. Forankringen kan dreie seg om kommune, arbeids- og velferdsforvaltningen eller lokalt næringsliv, gjerne i samspill.

Virksomhet med delfinansiering fra andre aktører, som f. eks. kommune eller lokalt næringsliv, vil bli prioritert.

Virksomhet som har en langsiktig plan, og hvor forretningsmessige metoder legges til grunn på en god måte, vil bli prioritert.

Virksomhet der daglig leder, og ev. andre ansatte, har relevant fagkompetanse og erfaring fra arbeid med målgruppene, vil bli prioritert.

7. Tidsperiode for tilskudd

Tilskudd er tidsbegrenset, og faller normalt bort etter tre år. Tilskuddsperioden kan imidlertid forlenges med inntil to år. Utviklingstilskudd regnes ikke med i denne tidsperioden.

Tilskudd gis for ett år av gangen etter søknad. Det er bare mulig å søke om midler til bruk i budsjettåret tilskuddet kunngjøres for.

8. Utviklingstilskudd – tilskudd til utvikling av sosialt entreprenørskap

Formålet med utviklingstilskudd er å utvikle gode ideer og gode forretningsmodeller for søkere som er eller vil bli sosiale entreprenører knyttet til fattigdomsfeltet.

Hvert år settes det av midler til utviklingstilskudd. Hvert utviklingstilskudd er på inntil 150.000 kroner og kan bare tildeles en gang.

Søkere må være registrert i Frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet.

Det kan ikke samtidig søkes om både utviklingstilskudd og ordinære tilskuddsmidler til sosialt entreprenørskap. Dersom det sendes inn samtidige søknader om ordinære tilskuddsmidler og utviklingstilskudd, vil søknadene bli avvist.

Ved senere utlysinger kan de som har fått utviklingstilskudd, konkurrere om ordinære tilskuddsmidler til sosialt entreprenørskap.

Del 3 – Om søknader og søknadsbehandling

9. Krav til søknadens form og innhold

Søknaden fylles ut på et eget søknadsskjema.

Søknadsskjemaet skal undertegnes av virksomhetens leder.

Søknader skal leveres både i papirutgave med nødvendige underskrifter og i elektronisk form.

Innholdet i søknadsskjemaet tar utgangspunkt i punktene foran. Søknadene skal som et minimum inneholde følgende opplysninger:

- Informasjon om søker, adresse, kontaktperson, organisasjonsnummer og kontonummer.
- Det må foreligge en langsiktig plan bak søknaden (3 – 5 år).

- Budsjett for det året det søkes støtte om, samt for de nærmeste årene (3-5 år).
- De forretningsmessige metodene som ligger eller vil bli lagt til grunn, må tydeliggjøres.

Følgende dokumentasjon skal vedlegges søknaden:

- Dokumentasjon på at virksomheten er registrert i Frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet.
- Vedtekter må sendes inn ved første gangs søknad, deretter ved endringer.

For utviklingstilskudd gjelder følgende: Søknaden skal gi en beskrivelse av virksomheten og redegjøre for hvordan virksomheten skal benytte tilskuddet. Søknadsskjema og andre krav til dokumentasjon tilpasses formålet med dette tilskuddet.

Ufullstendige søknader

Ufullstendige søknader kan bli avvist.

10. Om søknadsbehandling, tilskuddsstørrelse mv.

Søknadene behandles av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det foretas en faglig vurdering ut fra formålet med ordningen. Direktoratet står fritt til å utøve skjønn innenfor rammen av regelverket for ordningen, herunder foreta en prioritering og utvelgelse blant søknadene og å fastsette størrelse på tilskudd.

11. Klager og klagebehandling

Det kan klages over vedtaket i henhold til forvaltningsloven kapittel VI.

Overordnet klageinstans er Arbeids- og sosialdepartementet. Fristen til å klage er 3 uker fra mottakelsen av vedtaket. En eventuell klage sendes til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Dersom klagen ikke blir tatt til følge av direktoratet, blir den oversendt Arbeids- og sosialdepartementet for endelig avgjørelse.

Del 4 – Forpliktelser for tilskuddsmottaker mv.

12. Aksept av vilkår for tilskudd

Når det er gitt tilsagn om tilskudd fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, må søkeren snarest bekrefte og akseptere vilkårene for tilskuddet. Vilråene må aksepteres i sin helhet, det er ikke anledning til å reservere seg mot deler av dem. Slik aksept må være mottatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet senest innen 6 uker etter at tilsagnsbrevet er sendt ut. Etter denne fristen bortfaller tilskuddet.

13. Krav til rapportering

Generelt

Virksomheter som mottar tilskuddsmidler, er forpliktet til å rapportere om bruken av midlene til Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til de til enhver tid gjeldende krav.

Regnskap

Virksomheten skal avgi revidert årsregnskap innen 31. mars det påfølgende år. Regnskapet skal føres i henhold til regnskaps- og bokføringsloven. Når det er gitt tilskudd over 100 000 kroner, skal revisjon utføres av ekstern statsautorisert eller registrert revisor. Regnskap for

virksomheter som har mottatt utviklingstilskudd, skal alltid revideres, uavhengig av størrelsen på tilskuddet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan be om totalregnskap for virksomheten selv om tilskuddet bare er benyttet til én del av virksomheten.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan stille krav om egne regnskapsoppstillinger som viser hvordan tilskudd er benyttet. Ved revisjon av disse skal Den norske Revisorforenings standard ISA 805, samt eventuelle avtalte kontrollhandlinger, legges til grunn for revisjonen.

Tilskuddsmottakers regnskapssystem skal gi sporbarhet og mulighet til å gjennomføre kontroller, herunder fortløpende registrering av bilag.

Årsrapport

Det skal leveres årsrapport for hvert kalenderår innen 31. mars det påfølgende år. Rapporten skal inneholde en beskrivelse av virksomhetens resultater sammenliknet med målsetningene for aktiviteten det er gitt tilskudd til. Resultatbeskrivelsen skal omfatte både aktiviteten som helhet og de individene som aktiviteten har omfattet.

Annet

Spesifikke krav til regnskap og rapportering kan stilles i tilsagnsbrevet eller i eget brev. Ved avslutningen av en flerårig tilskuddsperiode kan det kreves en sammenfattende sluttrapportering.

14. Tidsfrist for bortfall av tilsagn om tilskudd

Dersom rapport og regnskap for foregående år ikke er levert innen fristen, sendes det ut et brev med angivelse av at tilsagnet for inneværende år vil bortfalle dersom dokumentasjonen ikke sendes inn innen kort tid (tidsfrist fastsettes av direktoratet). Dette kan også være aktuelt der hvor innsendt dokumentasjon er for mangelfull til å bli godkjent, eller der hvor rapport og regnskap ikke tilfredsstiller de krav Arbeids- og velferdsdirektoratet har satt.

Se også punktet om «Aksept av vilkår for tilskudd» over.

15. Reaksjonsformer ved uriktige opplysninger mv.

Hvis en virksomhet gir feilaktige opplysninger eller bruker tilskuddet til formål som ikke er i samsvar med betingelsene, kan det medføre en eller flere av følgende reaksjoner:

- Tilskudd innvilges ikke.
- Tilsagn om tilskudd blir trukket tilbake.
- Utbetalte midler kreves tilbakebetalt.
- Tilskudd avkortes.

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt til Arbeids- og velferdsdirektoratet i følgende tilfeller:

- Midler som ikke blir benyttet i løpet av tilskuddsperioden, skal tilbakebetales.
- Dersom tilskuddsmottaker unnlater å sende inn regnskap og årsberetning, eller dersom innsendte rapporter er mangelfulle, plikter søker å rette opp dette snarest. Dersom slik oppretting ikke skjer innen rimelig tid, kan tilskuddsbeløpet helt eller delvis kreves tilbakebetalt.

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt helt eller delvis dersom aktiviteten endrer karakter, opphører eller midlertidig innstilles, eller dersom tilskuddet for øvrig ikke benyttes i samsvar med hvordan aktiviteten opprinnelig ble beskrevet i søknaden.

Feilutbetalte midler skal tilbakebetales.

Del 5 – Regler for forvaltningen av ordningen

16. Kunngjøring

Tilskuddsordningen annonseres offentlig på en hensiktsmessig måte. Kunngjøringen legges ut på NAVs nettsider (www.nav.no). Offentlig kunngjøring forutsetter at det er tilgjengelige midler å søke på for det aktuelle budsjettåret. Annonseutgifter dekkes av ordningens midler.

Kunngjøring skjer normalt i oktober/november med søknadsfrist senest ved utgangen av desember samme år.

17. Utbetaling av tilskudd

Utbetalinger

Første gang tilskuddsmottaker innvilges tilskudd, utbetales første del av tilskuddet når bekreftelse for aksept av vilkår for tilskuddet er sendt inn og godkjent.

I øvrige tilfeller vil første del av tilskuddet normalt bli utbetalt når Arbeids- og velferdsdirektoratet har mottatt og godkjent skriftlig bekreftelse av aksept av vilkår for tilskuddet. Resterende tilskudd med fradrag for eventuelt ubrukte og ikke godkjent bruk av midler fra foregående år, utbetales når rapport og revidert regnskap for foregående år er mottatt og godkjent. Frist for innsending av nevnte regnskapsdokumentasjon er 31. mars. Eventuell søknad om utsettelse må sendes inn i god tid før fristens utløp.

18. Oppfølging og kontroll

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal føre kontroll med at tilskudd er benyttet i samsvar med vilkårene for tildeling, slik det fremgår av regelverket, tilskuddsbrev og eventuell annen korrespondanse. Det kan også kontrolleres at opplysninger som er lagt til grunn for tildeling, er korrekte.

Direktoratet skal videre kontrollere at kravene til rapportering og til regnskap og revisjon er gjennomført av tilskuddsmottaker.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan iverksette alle kontroller de finner nødvendige og hensiktsmessige. Direktoratet kan gi myndighet til andre til å utføre slik kontroll.

Direktoratet kan stille krav til tilskuddsmottakers administrative rutiner og kompetanse.

Tilskuddsmottaker skal legge fram opplysninger på forespørsel og skal bidra til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

19. Evaluering

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan iverksette evaluering i tilknytning til tilskudd som betraktes som særlig interessante. Arbeids- og velferdsdirektoratet er kontraktspartner ved

evaluering. Finansiering av en eventuell evaluering skjer separat fra tilskuddet til den enkelte virksomhet.

Evaluering av selve ordningen besluttet av Arbeids- og velferdsdirektoratet etter rådføring med Arbeids- og sosialdepartementet. Arbeids- og sosialdepartementet kan også beslutte at slik evaluering skal gjennomføres.